

HØRING ETTER BEHANDLING I DRIFTSUTVALGET I HEIM - SAK 53/20 DEN

25.11.2020

RETNINGSLINJER FOR FORVALTNING AV REGELVERKET ETTER LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG, HEIM KOMMUNE

1. *Formål*

Hensikten med retningslinjene er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen. Det er et overordnet mål at motorferdselen i utmark og på vassdrag skal begrenses til det høyst nødvendige. Retningslinjene skal være et hjelpemiddel i saksbehandling og være retningsgivende for de som søker kommunen om dispensasjon fra motorferdsel forbudet.

Reglementet utfyller de bestemmelsene som er gitt i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag, samt nasjonale forskrifter gitt i medhold av loven.

2. *Virkeområde*

Reglementet gjelder motorferdsel i utmark som er søknadspliktig til kommunen, jf. motorferdsellovens § 6 og nasjonal forskrift §§ 5, 5a, 5b og 6.

Med motorferdsel menes her bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy. Landing omfatter tilfeller hvor man kan utføre aktiviteter (lasting/lossing av personer og gods) på samme måte som om helikopteret sto på bakken, selv om fartøyet ikke berører bakken. Begrepet motorferdsel gjelder for forbrenningsmotorer, elektrisk motor og andre typer motorer. Regelverket gjelder likevel ikke for elektrisk sykkel som beskrevet i nasjonal forskrift §2a.

Regelverket regulerer bruk av motordrevne ferdelsinnretninger beregnet på transport av personer eller gods. Regelverket regulerer således ikke bruken av motorredskaper som er for små til å føre en person, og heller ikke bruken av rene leketøysartikler.

Med utmark menes udyrket mark som etter lov om friluftslivet ikke regnes som innmark eller like med innmark. Setervoll, hustomt, engslått, kulturbeite og skogplantefelt som ligger i utmark, regnes som utmark. Veg i utmark som ikke er opparbeidd for kjøring med bil, anses som utmark. Det samme gjelder opparbeid veg som ikke er brøytet for kjøring med bil. Med vassdrag menes åpne og islagte elver, bekker og innsjøer.

3. **Tillatelse til motorferdsel i utmark og på islagte vann med snøskuter**

Ervervsmessig transport - leiekjøring

Løyver kan tildeles fastboende i Heim. Næringsmessig betydning av ervervsløyvet og kontinuitet i inntekter fra ervervskjøring vektlegges ved tildeling av løyver. Det kan tildeles inntil 21 løyver etter den geografiske fordelingen under.

Område	Antall tillatelser	Område	Antall tillatelser
Våglund/Liabøen	1	Oppsal/Grønset	1
Halsanaustan/Betna	1	Kårøyan	1
Enge/Hestnes	1	Rørovatnet/Vinjeøra/Snøfjellet	1
Valsøybotn	1	Moe/Bjørkan	2
Fjærlia	1	Kjørsemark/Hollamark/Sinnes/Stolsmo	4
Rodal/Engdal	1	Vessemarka, Rustlimarka, området Alstadvatnet / Økselvatnet	3
Staurset	1	Hele Heim	2

Tabellen viser geografisk fordeling av tillatelser til ervervsmessig transport i Heim kommune.

Løyveinnehaver skal ta på seg transportoppdrag for andre i helg og hverdag. Dersom løyvehaver ikke har anledning til å ta et oppdrag selv kan stedfortreder benyttes. Denne må medbringe skriftlig fullmakt. Følgende oppdrag kan innehaver av ervervsløyve ta på seg:

- Transport mellom bilveg og hytte.
- Tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag
- Transport for massemedia på reportasjeoppdrag
- Transport av funksjonshemmede
- Transport av ved
- Transport etter dispensasjon i medhold av nasjonal forskrift § 6

Varig funksjonshemmede med legeattest

Dispensasjon etter nasjonal forskrifts § 5 første ledd bokstav b for motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag for bevegelsehemmede krever dokumentasjon av varig bevegelsehemming i form av legeattest. Dersom behov for ledsager, skal denne være navngitt. Ledsager kan ikke føre snøscooteren alene. Dispensasjon for personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er bevegelsehemmede må vurderes etter nasjonal forskriftens § 6.

Transport av utstyr/bagasje til fritidsbolig/hytte/sæter i utmark uten veiforbindelse

Dispensasjoner for transport av bagasje og utstyr for hytteeiere etter nasjonal forskrifts § 5 første ledd bokstav c skal dekke transportbehovet til private hytter/husvære i utmark som ikke er tilknyttet brøytet veg. Søknadsplikten gjelder ikke formål som kommer under motorferdselloven §4c.

Det gis kun en dispensasjon til hver hytte og den gis til hytteeier eller eiers nærmeste familie (ektefelle/samboer og barn). Andre enn disse, også slektninger, må søke dispensasjon etter nasjonal forskrifts § 6. Det samme gjelder transport til hytter med flere eiere. Tillatelse etter denne paragraf gjelder ikke persontransport. Det er imidlertid adgang til å la personer sitte

på skuter/slede når det er plass til det sammen med bagasjen, såfremt dette ikke medfører ekstra kjøring.

Dersom dispensasjon gis etter nasjonal forskrifts § 5 første ledd bokstav c begrenses antall turer til 10 tur/retur per sesong.

Transport i utmarksnæring (drift av utleiehytter ol.) som ikke har hjemmel direkte i lov eller forskrift

Dispensasjon etter nasjonal forskrift § 5 første ledd bokstav d kan gis dersom søker viser at virksomheten er inntektsmessig relevant ved framvisning av næringsoppgave eller økonomisk driftsplan. Nødvendig antall turer for kjøring i utmarksnæring vurderes i hver enkelt sak.

Transport av ved

Transport av ved fra andres eiendom trenger dispensasjon etter nasjonal forskrifts § 5 første ledd bokstav e. Det samme gjør transport av ved fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel.

Dispensasjoner i forbindelse med transport ved egen hogst til vei eller egen eiendom, begrenses til 10 dager pr. vintersesong. Dispensasjoner av ved i forbindelsen med egen hogst til hytte begrenses til 5 kjøredager pr. vintersesong. Dispensasjoner til transport av ved fra bilveg til hytter begrenses til 3 kjøredager pr. vintersesong.

Gruppeturer på snødekt mark

Beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede kan gis dispensasjon etter nasjonal forskrift § 5 første ledd bokstav f for gruppeturer med snøskuter. Gruppeturene må være arrangert av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner og turmål må være definert. Dispensasjoner begrenses til maksimum 4 turer pr. vintersesong.

Utkjøring og tilsyn med jervebåser

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse etter forskriftens §5b til bruk av snøskuter på vinterføre for utkjøring og tilsyn med jervebåser. Før dispensasjon kan gis skal tillatelse fra riktig myndighet til slik virksomhet dokumenteres.

Tillatelse til transport med snøskuter ved særlige behov

Tillatelse til kjøring i utmark med snøskuter som ikke kommer inn under overnevnte bestemmelser, eller ikke har direkte hjemmel i lov eller forskrift, kan kun gis i unntakstilfeller. Dispensasjon etter nasjonal forskrift § 6 krever at søker påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte. Nødvendig antall turer for kjøring vurderes i hver enkelt sak.

4. Tillatelse til motorferdsel i utmark på barmark

Heim kommune er generelt restriktiv til barmarkskjøring. Kjøring på barmark skal ikke erstatte transport som kan foregå om vinteren med snøscooter eller lignende. Tillatelse til transport på barmark kan kun gis på frosset mark eller langs eksisterende traktorvei (minst klasse 8 etter normaler for landbruksvei).

Transport i utmarksnæring (drift av utleiehytter ol.) som ikke har hjemmel direkte i lov eller forskrift

Dispensasjon etter nasjonal forskrifts § 5a kan gis dersom transporten skjer langs traktorvei, og søker viser at virksomheten er inntektsmessig relevant ved framvisning av næringsoppgave eller økonomisk driftsplan. Nødvendig antall turer for kjøring vurderes i hver enkelt sak.

Tillatelse til transport i utmark på barmark ved særlige behov

Tillatelse til kjøring i utmark med barmarkskjøretøy, som ikke kommer inn under overnevnt bestemmelse eller ikke har direkte hjemmel i lov eller forskrift, kan kun gis i unntakstilfeller. Dispensasjon etter nasjonal forskrifts § 6 krever at søker påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte. Nødvendig antall turer for kjøring vurderes i hver enkelt sak.

5. *Tillatelse til motorferdsel på vassdrag med båt og lignende*

For motorisert ferdseil med motorfartøy på Rovatnet, Rennsjøen, Vasslivatnet og Søvavatnet med motorstørrelse over 10 hestekrefter krever dispensasjon i medhold av motorferdsellovens § 6, så fremt motorferdselen ikke er hjemlet i lov eller forskrift. Det samme gjør all motorisert ferdseil med motorfartøy, uavhengig av motorstørrelse og type motor, på alle andre vassdrag enn de overnevnte, såfremt motorferdselen ikke er hjemlet i lov eller forskrift. Eventuelle tillatelser skal være avgrenset og ha et klart nytteformål.

6. *Tillatelse til motorferdsel med helikopter, fly og andre luftfartøy*

Dispensasjon for landing og start med luftfartøy i utmark og på vassdrag vurderes etter motorferdsellovens § 6. Loven gjelder ikke for selve flyvingen. Ved transport av materialer og utstyr i veiløse områder i sommerhalvåret anbefales bruk av helikopter, og en vil i slike tilfeller oppfordre til at flere går sammen om transport. Tillatelser til bruk av luftfartøy kan bare gis for et bestemt antall turer og/eller innenfor et avgrenset tidsrom. Eventuelle tillatelser skal være avgrenset og ha et klart nytteformål.

7. *Generelle bestemmelser*

Tillatelse til motorisert ferdseil i utmark og på islagte vassdrag med kjøretøy kan gis til angitte personer, firma og kjøretøy. I tillegg til innehaver av tillatelsen kan inntil to personer påføres kjørebeviset.

Søknader behandles fortløpende. Ervervsløyver etter nasjonal forskrifts §5 første ledd bokstav a tildeles samlet i forbindelse med revidering av retningslinjene.

Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og øvrig regelverk overholdes. Er løyveinnehaveren et firma, forening eller lignende, er leder ansvarlig.

Original kjørebok utstedt av kommunen skal ved bruk av motorkjøretøyer i utmark føres før motorferdselen starter og skal til enhver tid kunne fremvises for kontroll.

7.1 *Tillatelsenes varighet*

Tillatelser etter nasjonal forskrifts §§ 5 første ledd bokstav a, b, c, e og 5b kan gis for inntil fire år.

Første gangs tillatelser etter forskriftens § 5 bokstav d – transport i utmarksnæring med snøscooter- og etter forskriftens §5a – transport med kjøretøy på barmark i utmarksnæring - gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av perioden kan dokumentere en omsetning av betydning gis tillatelsens varighet inntil fire år. For transport på barmark etter forskriftens §5a er det krav om momsplikt før tidsmessig utvidet tillatelse gis.

Dispensasjoner etter nasjonal forskrifts § 5 bokstav f - tillatelser til gruppeturer med snøscooter - gis for inntil ett år.

Varigheten av dispensasjoner etter nasjonal forskrifts § 6 og motorferdsellovens § 6 blir behovsprøvd og fastsatt i hver enkel sak.

7.2 Kjøretids- og sesongbestemmelser for snøscooter

Kjøring med snøskuter tillates ikke i perioden 1. mai – 1. november.

Kjøreforbud alle dager fra kl. 22:00 – til kl. 07:00

Kjøreforbud lørdag fra kl. 17:00 – til søndag kl. 15:00

Kjøreforbud juleaften fra kl. 17:00 – til 2. juledag kl. 15:00

Kjøreforbud nyttårsaften fra kl. 17:00 – til 1. nyttårsdag kl. 15:00

Kjøreforbud skjærtorsdag fra kl. 17:00 – til 2. påskedag kl. 15:00

Kjøreforbudet lørdag, søndag og helligdagsfredningen gjelder ikke ervervsmessig transport og personer som har dispensasjon på grunn av varig funksjonshemmede med legeattest.

8. Krav til søknader og saksbehandling

Alle søknader skal leveres på fastsatt skjema med kartvedlegg som viser kjøretrase, kjøreområde eller område for start og landing med luftfartøy. Tillatelse til motorferdsel i utmark med kjøretøy skal kun gis etter kartfestede traseer hvor motorferdsel samlokaliseres så langt dette er mulig og rimelig. Transport med kjøretøy utover faste traseer skal i utgangspunktet skje etter korteste strekning fra traseene og i henhold til tildelt løyve. Bruk av alternative traseer skal begrenses mest mulig. Ved søknader om ervervsmessig transport, transport av ved og transport med motorbåt (henholdsvis nasjonal forskrift § 5 første ledd bokstav a og e, og motorferdsellovens § 6) skal det legges ved kart som viser kjøreområde.

Ved motorferdsel med motorkjøretøy på barmark skal det før saken tas til behandling leveres dokumentasjon på at grunneier har gitt sitt samtykke til søknaden. For øvrige tillatelser til motorferdsel i utmark og vassdrag er det en forutsetning at løyveinnehaver selv innehar nødvendige tillatelser fra berørte grunneiere. Ved motorisert ferdsel på vassdrag som benyttes til drikkevannskilde skal uttalelse fra vannverkseier foreligge før søknaden tas til behandling.

Kjørebok for motorkjøretøyer skal være levert komplett utfylt til kommunen innen 15. mai hvert år. Næringsoppgave eller økonomisk driftsplan skal følge søknader om transport i utmarksnæring.

Saksbehandling skal følge forvaltningsloven og forvaltningsprinsippene i naturmangfoldloven skal vurderes ved vedtak etter motorferdselloven. Søknader etter lovens § 6 og nasjonal forskrifts § 5 punkt a-f, samt nasjonal forskrifts § 5a kan avgjøres administrativt. Søknader etter nasjonal forskrifts § 6 og søknader om dispensasjon fra de administrative retningslinjene avgjøres av folkevalgt organ. Klagebehandling gjennomføres av Fylkesmannen.

9. Revidering av retningslinjene

Retningslinjer for forvaltning av regelverket etter lov om motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag skal revideres minimum en gang per valgperiode og ellers om endring i lov og forskrift krever det.

10. *Reaksjoner ved brudd på retningslinjene*

En overtredelse av de kommunale retningslinjene kan føre til at gitte dispensasjoner oppheves med øyeblikkelig virkning og overtredelser kan bli anmeldt.